

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců Mgr. Jany Brothánkové a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **A. S.**, zastoupen Mgr. Sylvou Šiškeovou, advokátkou se sídlem Brno, Jakubské náměstí 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 11. 2016, č. j. OAM-223/ZA-ZA11-LE22-2016, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 10. 10. 2017, č. j. 32 Az 48/2016 – 41,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Sylvě Šiškeové, advokátce se sídlem Jakubské náměstí 4, Brno, **se p ř i z n á v á** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 3.400 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Stěžovatel podal dne 1. 3. 2016 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Uvedl, že má státní příslušnost Ghanské republiky, je muslimského vyznání a bez politického přesvědčení. Tvrdím důvodem žádosti o mezinárodní ochranu je strach z návratu do vlasti, protože tam měl problémy kvůli tomu, že jej chlapci z jeho čtvrti považovali za homosexuála a napadali jej. Podle jeho tvrzení ztratil cestovní doklad v roce 2010

v Maroku. Do Evropy cestoval přes Burkinu Faso, Mali, Alžírsko, Maroko. Jeden rok strávil ve Španělsku, čtyři roky ve Francii, a poté žil v Německu. Do České republiky přijel dne 27. 2. 2016.

[2] Žalovaný rozhodnutím ze dne 15. 11. 2016, č. j. OAM-223/ZA-ZA11-LE22-2016, (dále „**napadené rozhodnutí**“), neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „**zákon o azylu**“). Žalovaný konstatoval, že žalobce výslovně prohlásil, že homosexuálem není a že to sdělil i osobám, které se domnívaly opak. Je tedy zřejmé, že mu nehrozí nebezpečí z důvodu jeho sexuální orientace. Žalovaný posoudil i to, zda mu může hrozit nebezpečí pronásledování z důvodu jemu mylně připisované sexuální orientace, tedy že by byl ve vlasti považován za homosexuála. Žalovaný vycházel z informace MZV ze dne 9. 7. 2015, podle které trestní zákoník Ghanské republiky stanovuje tzv. nepřirozenou tělesnou zkušenost, která je definována jako „sexuální vztah s osobou nepřirozeným způsobem“. Řada odborníků se domnívá, že pod toto označení lze podřadit i tělesné vztahy stejného pohlaví, judikáty tohoto znění však nejsou k dispozici, tudíž je možné se domnívat, že pro svou sexuální orientaci dosud nebyl v Ghaně nikdo odsouzen. Žalovaný na základě uvedeného neshledal důvodnost obav žalobce, že by mohl být pronásledován kvůli homosexualitě. Navíc celkový kontext případu způsobuje značnou nevěrohodnost jeho tvrzení. Žalobce měl možnost přestěhovat se v rámci Ghany do jiného místa, kde by vzhledem k velikosti a lidnatosti země jistě nebyl ohrožen útočníky z jeho čtvrti. Jeho zdůvodnění proč nezůstal v afrických zemích, kterými procházel, bylo, že tam nikoho nezná a nelíbil se mu tamní život. Ani v žádné z evropských zemí, kde pobývá od roku 2010, nepožádal o mezinárodní ochranu. Z toho lze usuzovat, že ve skutečnosti žádnou obavu z pronásledování nepocituje a jeho jednání je čistě účelové. V případě, že se přesto cítil být ohrožen ze strany soukromých osob, konkrétně chlapců z jeho čtvrti, měl možnost se obrátit na státní orgány se žádostí o ochranu. Je také evidentní, že mohl využít alternativy vnitřního přesídlení, přičemž neuvedl nic, co by mu v tom bránilo. Žalovaný proto v případě stěžovatele neshledal odůvodněný strach z pronásledování.

[3] Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce **žalobu**. Podle žalobce napadené rozhodnutí vycházelo z nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Žalobce je považován za příslušníka sexuální menšiny a v zemi původu dochází k jeho pronásledování, přičemž státní orgány nejsou schopny poskytnout mu ochranu. Žalovaný nesprávně vyhodnotil zprávy o zemi původu, neboť je zjevné, že homosexuální vztah je podřaditelný pod ustanovení ghanského trestního zákona, odsuzujícího tzv. „sexuální vztah s osobou nepřirozeným způsobem“.

[4] Krajský soud v Hradci Králové (dále jen „**krajský soud**“) rozsudkem ze dne 10. 10. 2017, č. j. 32 Az 48/2016 – 41, (dále „**napadený rozsudek**“) žalobu zamítl. V odůvodnění uvedl, že přestože homosexuální orientaci lze považovat za příslušnost k určité sociální skupině, bylo nutno především posoudit, zda se v případě žalobce jedná o pronásledování zákonem předvídaným původcem ve smyslu zákona o azylu. Žalobce uvedl, aniž by své vyjádření podpořil jakýmkoli dalšími důkazy, že byl pro svou domnělou homosexualitu napaden „chlapci z jeho čtvrti“, tedy soukromými fyzickými osobami a nikoli státním orgánem, stranou nebo organizací ovládající stát nebo podstatnou část jeho území. Dále bylo nezbytné vyhodnotit, zda původcem pronásledování není soukromá osoba za situace,

pokračování

kdy stát, strana nebo kontrolující organizace nejsou schopny nebo ochotny zajistit odpovídající ochranu před pronásledováním. Krajský soud připomenul vyjádření žalobce, že se ani nepokusil o poskytnutí ochrany prostřednictvím policejních nebo jiných orgánů veřejné moci. Neschopnost nebo neochota orgánů veřejné moci nebyla žádným způsobem ve správním řízení prokázána. Žalovaný podle názoru soudu zcela správně nepřijal argumentaci žalobce, že by při odcestování do jiné části Ghany byl vystaven nebezpečí pro svoji domnělou homosexuální orientaci. Ghana je zemí, kde žije bezmála 20 milionů obyvatel, a proto se nelze oprávněně domnívat, že by byl v jiné části tohoto státu zcela cizími lidmi ihned označen za homosexuála a hrozilo by mu nebezpečí od týchž útočníků. Jestliže žalobce není homosexuálem, tedy nevyskytují-li se u něj žádné vnější projevy homosexuality, je taková žalobcem tvrzená obava zcela nedůvodná. Žalovaný tak podle krajského soudu dospěl zcela správně k závěru, že se v případě žalobce nejednalo o pronásledování ve smyslu zákona o azylu.

[5] Krajský soud dále konstatoval, že celkový kontext žalobcem uváděných skutečností působí nevěrohodně až účelově, o čemž svědčí zejména skutečnost, že žalobce, aniž by se pokusil obrátit na příslušné orgány ve vlastní zemi a aniž by se pokusil o přestěhování do jiné části téže země, na své cestě do České republiky procestoval relativně velké množství zemí, které pro něj mohly být bezpečným domovem, kde by nebyl pro svou domnělou homosexualitu pronásledován. Krajský soud se proto přiklonil k závěru žalovaného o nevěrohodnosti tvrzení žalobce.

II. Kasační stížnost a vyjádření

[6] Žalobce (dále „stěžovatel“) podal proti napadenému rozsudku **kasační stížnost**. Za důvod přijatelnosti kasační stížnosti považuje to, že právní otázka spočívající v posouzení toho, zda i v případě pronásledování jedince pro toliko domnělou příslušnost k sociální skupině homosexuálních osob může být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, dosud nebyla řešena judikaturou Nejvyššího správního soudu. Důvody kasační stížnosti spatřuje v ustanoveních § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[7] Žalovaný podle stěžovatele nesprávně posoudil jeho důvody pro udělení mezinárodní ochrany jako důvody, které nejsou azylově relevantní. Stěžovatel je přesvědčen, že veškeré důvody v řízení dostatečným způsobem popsal, avšak žalovaný je nezohlednil. Problémy stěžovatele spočívaly v tom, že byl třetími osobami považován za gaye, což mělo za následek nejen slovní, ale i fyzické útoky. V důsledku útoků musel stěžovatel vždy vyhledat lékařské ošetření. Některá zranění na jeho těle zanechala trvalé následky. Přítel stěžovatele, který byl gayem, a který byl rovněž pronásledován a napadán, dokonce zemřel.

[8] Stěžovatel tvrdil, že z důvodu, že je považován za příslušníka sexuální menšiny, v jeho zemi původu dochází k jeho pronásledování, přičemž státní orgány v zemi původu nejsou schopny poskytnout mu ochranu. Proto stěžovatel nevyužil možnosti vnitřního přesídlení, neboť v situaci, kdy byl v zemi původu běžně ostatními lidmi považován za homosexuála a byl kvůli tomu slovně i fyzicky napadán a bylo s ním jednáno diskriminačně, bylo možno se důvodně domnívat, že s takovým chováním by se stěžovatel setkával i v jiné části Ghany. Stěžovatel tedy žalovanému sděloval relevantní skutková

tvrzení, právně podřaditelná pod důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. b) zákona o azylu. V řízení tak byla nesprávně posouzena právní otázka [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], zda je možné pronásledování žadatele o azyl, které je založeno na domnělé příslušnosti k určité sociální skupině, považovat za důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. b) zákona o azylu. V pouhé skutečnosti, že stěžovatel není gayem, nelze spatřovat důvod pro odmítnutí udělení ochrany, když je s ním v zemi původu jako s gayem zacházeno a je zde dána důvodná obava, že jej nebudou schopny ochránit státní orgány v zemi původu.

[9] Podle stěžovatele žalovaný nesprávně a tendenčně vyhodnotil zprávy o situaci v zemi původu. Žalovaný uvedl, že homosexuální vztahy bývají v Ghaně odsuzovány, a připustil, že homosexuální vztah je podřaditelný pod ustanovení ghanského trestního zákona, odsuzujícího tzv. „sexuální vztah s osobou nepřírozeným způsobem“. S touto skutečností se přitom žalovaný vypořádal pouhým tvrzením, že nemá k dispozici rozhodnutí soudu k tomuto zákonnému ustanovení, ačkoliv je nasnadě, že toto ustanovení míří právě na homosexuální chování. Žalovaný tedy zjevně v řízení nevedl dokazování dostatečně pečlivě a nechránil práva stěžovatele, když si neopatřil všechny potřebné informace pro rozhodnutí o žádosti stěžovatele. Žalovaný nezohlednil adekvátním způsobem zprávy o situaci v zemi původu stěžovatele, a přestože vyšlo najevo, že v zemi původu stěžovatele existuje rozhodnutí soudu, které by mohlo být stěžejním pro tvrzení o pronásledování stěžovatele, ani toto rozhodnutí si neopatřil. Tím zatížil řízení vadou ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[10] V situaci, kdy nelze vyloučit, že stěžovateli v zemi původu pronásledování z azylově relevantního důvodu hrozí, je třeba v pochybnostech rozhodnout ve prospěch udělení mezinárodní ochrany stěžovateli, a to plně v souladu se zásadou *in dubio pro mitius*. Krajský soud pochybil, když jeho žalobní tvrzení neakceptoval. Soud v odůvodnění pouze přitakává odůvodnění rozhodnutí žalovaného, v mnohých místech na toto odůvodnění pouze odkazuje. Takový způsob vypořádání se s žalobní argumentací stěžovatele nelze považovat za dostatečný a jedná se o důvod kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Podle stěžovatele odůvodnění rozhodnutí soudu nereflexuje individuální případ stěžovatele, je mechanické, je z něj patrná snaha nalézt důvody pro odmítnutí poskytnutí ochrany stěžovateli v extrémní životní situaci, potenciálně vystaveného hrozbě návratu do země původu, kde mu hrozí v krajním případě až fatální následky. S ohledem na výše uvedené stěžovatel navrhuje napadený rozsudek a napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.

[11] Žalovaný ve **vyjádření** uvedl, že plně souhlasí se závěry napadeného rozsudku. Dále ve vyjádření zrekapituloval relevantní části vyplývající z odůvodnění napadeného rozhodnutí. Krajský soud se dostatečně a podrobně vypořádal s případem stěžovatele, a ztotožnil se s rozhodnutím správního orgánu. Soud také nijak nezpochybnil opatřené informace o Ghaně. Žalovaný s ohledem na to navrhuje kasační stížnost zamítnout.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, je podána osobou oprávněnou, a stěžovatel je

pokračování

zastoupen advokátkou. Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda význam posouzení kasačních námitek podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, tedy její přijatelnosti (§ 104a s. ř. s.). Zákonný pojem přesah vlastních zájmů, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Jeho interpretace byla podána například v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39 (všechna zde citovaná judikatura dostupná na www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud ve zmíněném usnesení shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se jedná např. tehdy, když se kasační stížnost dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost jako přijatelnou, neboť otázka, zda v případě pronásledování pro domnělou příslušnost k sociální skupině homosexuálních osob může být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, dosud judikaturou Nejvyššího správního soudu výslovně řešena nebyla. Kasační stížnost je tudíž možné věcně projednat.

[13] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody uplatňovanými stěžovatelem v kasační stížnosti, přičemž zároveň zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. Dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná**.

[14] Stěžovatel označil jako jeden z důvodů kasační stížnosti nepřezkoumatelnost rozsudku, Nejvyšší správní soud proto předně posoudil napadený rozsudek z tohoto hlediska, a nesouhlasí se stěžovatelem, že by krajský soud pouze přitakával odůvodnění rozhodnutí žalovaného. To, že se krajský soud ve výsledku ztotožnil se závěry žalovaného, neznamená, že by nevypořádal dostatečně všechny žalobní námitky. Napadený rozsudek je přezkoumatelný.

[15] Stěžovatel v rámci protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že pomáhal kamarádovi, který byl homosexuál, ve firmě na výrobu nábytku. Chlapci z jejich čtvrti je spolu viděli a usoudili, že jsou oba homosexuálové. Nejprve dělali narážky, poté začali být agresivní a v únoru 2010 je přepadli. Na stěžovatele zaútočili nožem a rozžhavenou kovovou trubkou a stěžovatel skončil v nemocnici. Z obav, že ho tito lidé mohou zabít, se rozhodl, že odcestuje. Měl strach, protože jeho kamarád zemřel na vnitřní krvácení. Na policii se neobrátil, protože se obával, že když ti lidé policii podplatí, tak policie nic neudělá. Nepokusil se přestěhovat do jiné části Ghany, protože se bál, že i jinde v Ghaně tyto útočníky potká. Myslel si, že pokud ho někdo zahlédne, nahlásí jim místo, kde se nachází. Ve vlasti nebyl politicky činný a neměl další potíže, ani potíže se státními orgány. V Mali, Alžírsku a v Maroku nezůstal proto, že tam nikoho neznal. O mezinárodní ochranu v evropských zemích nežádal, neboť mu nikdo takovou radu nedal.

[16] Z Informace MZV ČR ze dne 9. 7. 2015 vyplývá, že obecně jsou v Ghaně homosexuální vztahy lidmi odsuzovány, nicméně většina lidí se podobnými otázkami nezabývá a osoby s odlišnou sexuální orientací žijí v Ghaně naprosto normální život. Trestní zákoník obsahuje ustanovení o potrestání odnětím svobody za nepřírozenou tělesnou zkušenost (definovanou jako sexuální vztah s osobou nepřírodným způsobem). Odborníci se domnívají, že pod toto označení lze podřadit i tělesné vztahy osob stejného pohlaví. Z informace Kanadské rady pro imigraci a uprchlíky ze dne 16. 8. 2012, která

sama obsahuje odkazy na další zprávy o situaci v zemi původu, vyplývá, že sexuální menšiny často čelí vyhrožování a násilí. O trestním stíhání podle ustanovení o „nepřirozeném pohlavním styku“ neexistují žádné zprávy, avšak různé zdroje informují o údajném zatýkání příslušníků sexuálních menšin. Podle některých zdrojů je nepravděpodobné, že by ghanští policisté pomohli homosexuální oběti napadení.

[17] Podle § 12 písm. b) zákona o azylu, *[a]zyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.* Zákon o azylu transponuje směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (přepřacované znění) (dále jen „kvalifikační směrnice“).

[18] Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 5. 10. 2006, č. j. 2 Azs 66/2006 – 52, konstatoval, že „sexuální orientace žadatele o azyl může být podle okolností a s ohledem na poměry v zemi původu považována za znak jeho příslušnosti k určité sociální skupině ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu“, a rovněž i z nové kvalifikační směrnice výslovně plyne, že sociální skupina může zahrnovat i skupinu založenou na společné charakteristice sexuální orientace. Podle čl. 10 odst. 1 písm. d) kvalifikační směrnice, (...) *[v] závislosti na okolnostech existujících v zemi původu může určitá společenská vrstva představovat skupinu založenou na společném charakteristickém rysu sexuální orientace. Sexuální orientaci nelze chápat tak, že by zahrnovala akty považované podle vnitrostátních právních předpisů členských států za trestné. Pro účely určení příslušnosti k určité společenské vrstvě nebo vymezení rysu takové skupiny musí být náležitě uvážena hlediska spojená s pohlavím, včetně genderové identity*“.

[19] Nejvyšší správní soud ve své judikatuře také opakovaně potvrdil, že při posuzování otázky, zda má žadatel odůvodněný strach z pronásledování, není důležité, zda žadatel skutečně má rasové, náboženské, národnostní, sociální nebo politické charakteristické rysy, které vedou k pronásledování, jestliže původce pronásledování tyto rysy žadateli připisuje. Toto konstatoval ve vztahu k otázce zastávání politických názorů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008 - 67) i otázky náboženských postojů (srov. rozsudek ze dne 29. 5. 2014, č. j. 5 Azs 2/2013 - 26). Tato judikatura plně odpovídá čl. 10 odst. 2 kvalifikační směrnice: „*Při posuzování otázky, zda má žadatel odůvodněnou obavu z pronásledování, není důležité, zda žadatel skutečně má rasové, náboženské, národnostní, sociální nebo politické charakteristické rysy, které vedou k pronásledování, jestliže původce pronásledování tyto rysy žadateli připisuje.*“ Je logické, že toto posouzení se týká i příslušnosti k sociální skupině založené na společném znaku sexuální orientace. Znamená to, že i když žadatel ve skutečnosti homosexuálem není, může mít odůvodněný strach z pronásledování, pokud původci pronásledování žadateli o mezinárodní ochranu příslušnost k této skupině připisují.

pokračování

[20] V nyní posuzované věci stěžovatel v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu tvrdil, že chlapci z jeho čtvrti jej považovali za příslušníka sexuální menšiny a z tohoto důvodu docházelo z jejich strany k slovním a poté i fyzickým útokům. Se stěžovatelem se lze proto ztotožnit v tom, že v řízení uváděl důvody, které lze podřadit pod § 12 písm. b) zákona o azylu. V tomto ohledu však žalovaný nepochybil, neboť z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že se v souladu s judikaturou zabýval tím, zda stěžovateli může hrozit pronásledování z důvodu jemu mylně připisované sexuální orientace. Nejvyšší správní soud proto neshledal důvodnou námitku, že by v řízení došlo k nesprávnému posouzení právní otázky.

[21] Žalovaný na základě zpráv o zemi původu dospěl k závěru, že obava stěžovatele, že by mohl být pronásledován kvůli homosexualitě, a to i pokud by byl homosexuálem, je nedůvodná. Stěžovatel v kasační stížnosti tvrdí, že žalovaný zatížil řízení vadou, neboť přestože vyšlo najevo, že v zemi původu existuje rozhodnutí soudu, které by mohlo být stěžejním pro tvrzení o pronásledování stěžovatele, toto rozhodnutí si neopatřil. Nejvyšší správní soud má za to, že taková skutečnost v řízení najevo nevyšla. Žalovaný v odůvodnění konstatoval, že „*judikáty tohoto znění (pozn. NSS myšleno judikáty, z kterých by vyplývalo podřazení tělesných vztahů stejného pohlaví pod tzv. nepřirozenou tělesnou zkušenost ve smyslu ghanského trestního zákoníku) však nejsou k dispozici, tudíž je možné se domnívat, že pro svou sexuální orientaci dosud nebyl v Ghaně nikdo odsouzen.*“ Žalovaný nevyslovil, že by tyto judikáty nebyly k dispozici jemu, pouze převzal informace zastupitelského úřadu, který tím chtěl zřejmě říct, že neví o existenci takových judikátů.

[22] Podle stěžovatele žalovaný nesprávně a tendenčně vyhodnotil zprávy o situaci v zemi původu, když současně poukazuje na to, že homosexuální vztahy bývají v Ghaně odsuzovány. Toto tvrzení je podle názoru zdejšího soudu vytrženo z kontextu. Žalovaný v tomto ohledu vyslovil, že „*homosexuální vztahy v Ghaně jsou lidmi odsuzovány, když jim je položen dotaz na dané téma. Nicméně většina lidí se podobnými otázkami nezabývá...*“.

[23] Dále podle stěžovatele žalovaný připustil, že homosexuální vztah je podřaditelný pod ustanovení ghanského trestního zákona, odsuzujícího tzv. „sexuální vztah s osobou nepřirozeným způsobem“. Nejvyšší správní soud k tomu souhlasně uvádí, že z informací zjištěných ve správním řízení v posuzovaném případě (konkrétně Informace Kanadské rady pro imigraci a uprchlíky ze dne 16. 8. 2012) nelze jednoznačně učinit závěr o tom, že homosexuálním vztahům v Ghaně nehrozí ze strany státních orgánů žádný postih, neboť podle některých názorů definice sexuální vztah s osobou nepřirozeným způsobem v ghanském trestním zákoníku zahrnuje i sexuální vztah mezi muži.

[24] V nyní posuzovaném případě však stěžovatel homosexuálem nebyl, a současně také ani netvrdil, že by měl problémy s orgány státu. Tvrdil pouze problémy se soukromými osobami, které jej za homosexuála považovaly. Stěžovateli tak nehrozilo pronásledování ze strany státních orgánů ve smyslu trestního stíhání dle ghanského trestního zákoníku. Stěžovatel vyjádřil obavy, že když ti lidé (pozn. NSS útočníci ze čtvrti stěžovatele) policii podplatí, tak policie nic neudělá. V řízení před správním orgánem uvedl, že se nepokusil přestěhovat do jiné části Ghany, protože se bál, že tyto útočníky potká i jinde v Ghaně, a na orgány státu se o pomoc z nedůvěry k nim neobrátil. Žalovaný k tomu v napadeném rozhodnutí s odkazem na zprávy o zemi původu konstatoval, že

pokud se žadatel cítil být ohrožen ze strany soukromých osob, měl možnost obrátit se na státní orgány se žádostí o ochranu. Podle žalovaného měl stěžovatel taktéž možnost se přestěhovat do jiné části Ghany, kde by vzhledem k lidnatosti a velikosti země nebyl ohrožen útočníky z jeho čtvrti. Stěžovatel nyní v kasační stížnosti tvrdí, že státní orgány v zemi původu nejsou schopny poskytnout mu ochranu a možnosti vnitřního přesídlení nevyužil, neboť v situaci, kdy byl v zemi původu běžně ostatními lidmi považován za homosexuála, bylo možno se důvodně domnívat, že by se s takovým chováním setkával i v jiné části Ghany.

[25] Nejvyšší správní soud k tomu konstatuje, že ze skutečností zjištěných ve správním řízení neplyne, že by byl stěžovatel běžně ostatními lidmi považován za homosexuála. Podle jeho vlastní výpovědi ho takto vnímala pouze skupina chlapců z jeho čtvrti, a to z důvodu jeho kamarádství s homosexuálem. Nelze proto přisvědčit tvrzení, že by ho jako homosexuála mohli vnímat lidé v jiné části Ghany. Pronásledování ze strany soukromých osob z důvodu domnělé homosexuální orientace by bylo azylově relevantní v případě, že by stát nebyl schopen nebo ochoten zajistit před takovým jednáním odpovídajícím způsobem ochranu (srov. § 2 odst. 6 zákona o azylu). Neochota případně neschopnost státu poskytnout ochranu stěžovateli před útoky soukromých osob však v řízení nebyla prokázána. Stěžovatel vyslovil pouze subjektivní nedůvěru vůči vnitrostátním orgánům, která sama o sobě neodůvodňuje rezignaci na využití ochrany státu v případě fyzických útoků soukromých osob (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2013, č. j. 5 Azs 11/2012 – 23). V celkovém kontextu zjištěných skutečností a pobytové historie stěžovatele se také jeví velice nepravděpodobné jeho tvrzení, že by jej skupina chlapců z jeho čtvrti pronásledovala i v jiných částech Ghany, a tedy že by stěžovatel nemohl problémy se soukromými osobami vyřešit vnitřním přesídlením. Nejvyšší správní soud se proto ztotožnil se závěry žalovaného a krajského soudu, že v případě stěžovatele nedošlo k pronásledování ve smyslu zákona o azylu.

IV. Závěr, náklady řízení a odměna ustanoveného advokáta

[26] Na základě shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. zamítl.

[27] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. tak, že vzhledem k tomu, že stěžovatel neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti a žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

[28] Usnesením krajského soudu ze dne 7. 12. 2016, č. j. 32 Az 48/2016 - 16, byla stěžovateli ustanovena zástupkyně Mgr. Sylva Šiškeová, advokátka jejíž odměnu a hotové výdaje podle § 35 odst. 8 s. ř. s. hradí stát. Ustanovené zástupkyni náleží v souladu s § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za jeden úkon právní služby učiněný v řízení o kasační stížnosti (doplnění kasační stížnosti) ve výši 3.100 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 300 Kč

pokračování

za jeden úkon právní služby podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Zástupkyně stěžovatele není plátkyní daně z přidané hodnoty. Náhrada nákladů za řízení o kasační stížnosti tedy činí celkem 3.400 Kč a bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. března 2018

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu